

APR 22 1953

14.02.51

Den tredje faktor

DEN engelske dikteren, Rudyard Kipling, skrev en gang de berømte og pessimistiske ordene om at øst er øst og vest er vest, og at de i sin forskjelligartethet aldri ville kunne møtes i forståelse av hverandre. Han hadde et visst personlig kjennskap til Østen og kunne ikke beskyldes for å være noen dum mann, men hans ord er håpløshetens lære for enhver folkeaksjon mellom vest og øst.

Kipling er død, men hans åndelige skepsis på dette felt lever midt iblant oss. Den fins i moderniserte former i forettningsbladet Farmand, og den finner visse utslag i intellektuelle Kontakt-kretser. Og det er ikke underlig. En folkehjelp mellom to så forskjellige folk og kulturer, for ikke å si temperaturer som dem i Norge og India må for tanken fortone seg som en verden av floker og vansker.

Opgaven krever tro, men også noe mer. Det ville være lettsindig å gå til den uten å se den i det fulle perspektiv. Det er noe langt mer og vanskeligere enn å slenge et kjøttben til en hund.

KIPLINGS pessimistiske ord var sanne innenfor den imperialistiske ramme dikteren levde i og så dem. Men også bare der. Den var et uttrykk for dette systems moralske begrensning, — eller skal vi si et mål for graden av dets moralske underutviklethet. I dag er dette systemet ved å gå i oppløsning, og de moralske manglene ved det truer med å gi skjebnesvanger bakslag vestover.

Når en folkehjelp fra Norge har møtt slik en positiv velvilje fra indisk side, kan vi i

første rekke takke dette at vi er et lite folk som ikke kan mistenkes for herrelader og imperialistiske tilbøyeligheter. Men likevel kreves det også fra vår side den ytterste grad av takt og varsomhet i kunsten å gi gaver.

VAR aktuelle folkeaksjon ligger på det teknisk-økonomiske felt. Det er et viktig område i et land hvor millionene lever på eller under sulategrensen. Men det er ikke nok til å skape en virkelig levende kontakt og forståelse. Først på det religiøse område kan den varigste og innerligste form for samkjensle oppnås. Her har folket vårt gjennom den kristne misjon gjort et nyrzyningsarbeid, fullt av vanskeligheter, men med de videste perspektiver i foreningen av øst og vest.

MELLOM de materielle og de religiøse områdene ligger et tredje: Det moralske. Her har det i flere måneder etter innbydelse fra India selv pågått en «folkeaksjon» med overordentlig store muligheter i seg til å kunne skape den klimaforandring mellom øst og vest som er forutsetningen for et fredelig samarbeid på basis av gjensidig respekt og tillit. Vi sikter her til den her hjemme altfor lite omtalte innsats som gjøres av Moralsk Opprustning ved dr. Buchman og hans medarbeidere i India. De har allerede vært i kontakt med hundretusener indere, ikke minst blant de mes-

innflytelsesrike, og har vunnet en godvilje og gjenklang for sitt budskap som etter alt å dømme vil merkes i styre og stell og folkets ideologiske innstilling i kommende tider.

MRA er overalt blitt gitt en enestående publisitet. En av Indias største aviser, The Hindu, i Madras ga i mars endog ut et tisdag ekstranummer viet Moralsk Opprustning, hvor en rekke indiske ledere gikk inn for MRA's ideer og understreket deres betydning og nødvendighet for landets liv og fremtid. Kongresspartiets landsmøte i Hyderabad avbrøt endog sine forhandlinger for å se et MRA-skuespill. Det synes nesten som India suger opp de kristne, moralske grunnprinsippene som en tørr svamp suger vann til seg, fordi man her kjenner seg på sikker og bæredyktig moralsk grunn for sin egen stilling mennesker mellom mennesker og som folk mellom folk uansett øst eller vest, nord eller syd.

PA denne moralske basis opphører øst og vest å være noe problem lenger menneskelig sett. Hvilken dyp anerkjennelse og voksende forståelse ligger der ikke i disse ordene som for en tid siden ved en anledning ble uttalt av visepresidenten i det indiske parlament: «Vi har alltid trodd at i åndens verden sto solen opp i øst og gikk ned i vest. Men siden Moralsk Opprustning kom til oss, forstår vi at nå står solen opp i vest.»